

VOORADVIES BESTEMMINGSPLANPROCEDURE

Zaaknr. : 2015EAE0007
Zaakomschrijving : Nieuwe woningen Geesinkweg 2 in Warnsveld
Specialisme : Externe veiligheid
Behandeld door : Mark Daalwijk
Datum : 26 oktober 2015
Bijlagen : 1 (voorbeeldtekst toelichting bestemmingsplan)

Inleiding

De gemeente Zutphen wil voor de locatie Geesinkweg 2 in Warnsveld onderzoeken wat de invloed van de volgende ontwikkeling is op de hoogte van de risico's van de aanwezige hoge druk aardgasleidingen:

- de sloop van de voormalige agrarische bebouwing (3 schuren);
- de bouw van één nieuwe woning;
- de splitsing van de bestaande boerderij in 2 wooneenheden.

Per saldo resulteert de ontwikkeling dus in 2 extra woningen. De ontwikkeling vindt plaats binnen het invloedsgebied van aardgastransportleidingen van de Gasunie. Voor een deel van de voorgenomen ontwikkeling heeft de ODA al eerder geadviseerd over externe veiligheid. De woningsplitsing was hierbij echter nog niet meegenomen. De gemeente Zutphen verzoekt om dit nu alsnog te doen.

Beoordelingskader

Externe veiligheid beschrijft de risico's met een externe werking, die ontstaan door het transport van, de opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transport (weg, spoor, water en buisleiding) in relatie tot de (bebouwde) omgeving.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico
Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans om te overlijden op een bepaalde plaats ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR is op de kaart van het gebied weer te geven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6} /jaar PR-contour (die als wettelijk grenswaarde fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten komen.
Groepsrisico
Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting. Het GR is weer te geven in de fN-curve: een grafiek waar de kans (f) is afgezet tegen het aantal slachtoffers (N). Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. De 1% letaliteitgrens vormt doorgaans de grens van het invloedsgebied (tenzij anders bepaald). Dit is de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen.

Op inrichtingen en transport is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Daarnaast kan er sprake zijn van gemeentelijk beleid op het gebied van externe veiligheid. Dit advies concentreert zich op buisleidingen, dus bij het beoordelingskader voor andere risicobronnen wordt nu niet stilgestaan.

Besluit en Regeling externe veiligheid buisleidingen

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) geeft onder andere veiligheidsafstanden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen aan. De normstelling is in lijn met het Bevi. De risicoafstanden en de manier van risicoberekening staan net als bij het Bevi in een regeling (Revb).

Beleidsvisie

Zutphen heeft een ontwerpbeleidsvisie externe veiligheid. Deze beleidsvisie is vastgesteld in 2012.

Op dit moment ligt de beleidsvisie voor ter vaststelling door het college van burgemeester en wethouders en raad. De verschillen tussen het ontwerp en de definitieve versie zijn:

- vermindering van de knelpunt- en aandachtslocaties;
- verandering basisnet spoor;
- verandering wetgeving;
- toevoeging uitvoeringsprogramma.

Overwegingen

Voor de situatie zonder woningsplitsing heeft de ODA in een eerder stadium een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) opgesteld ("Risicoberekening hogedruk aardgasleidingen, Ontwikkeling Geesinkweg 2, Warnsveld", rapportnummer 2015-0083a, 3 juli 2015). Uit de QRA kwam het volgende naar voren:

- Voor in de omgeving gelegen buisleidingen is geen sprake van een plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} /jaar. De wettelijke norm voor het plaatsgebonden risico wordt dus niet overschreden.
- De oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt nergens overschreden.
- Bij alle buisleidingen is sprake van minder dan 100 potentiële dodelijke slachtoffers. Het hoogste aantal potentiële dodelijke slachtoffers wordt gevonden bij leiding A506 (met een maximum van 25 doden).
- Het groepsrisico is nergens hoger dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde.

Een extra woning (door woningsplitsing) in het invloedsgebied van deze buisleidingen leidt niet tot andere conclusies. Het kengetal voor het aantal personen per woning bedraagt 2,4. Dit betekent dus dat het hoogste aantal potentiële slachtoffers in het invloedsgebied van omliggende buisleidingen berekening met maximaal 2,4 personen stijgt door de voorgenomen woningsplitsing. Hiermee stijgt het hoogste aantal potentiële dodelijke slachtoffers naar maximaal 28 (naar boven afgerond). Ook dan is het groepsrisico nergens hoger dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde.

Volgens artikel 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen kan in dit geval worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Dat betekent dat naast de verwijzing naar de eerder uitgevoerde QRA kan worden volstaan met een verantwoording van de elementen bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. De regionale brandweer (VNOG) heeft hierover in een eerder stadium al geadviseerd.

Volledigheidshalve is de eerder toegezonden voorbeeldtekst (voor opname in de toelichting van het bestemmingsplan) in een geactualiseerde versie bij dit advies gevoegd. De algemene conclusie van deze als beperkte verantwoording van het groepsrisico te gebruiken plantekst is dat het aspect externe veiligheid bij dit planinitiatief niet zorgt voor belemmeringen. Het van de VNOG (te) ontvangen advies is nog niet in deze tekst verwerkt.

Conclusie / advies

Voor de voorgenomen ontwikkeling is een beperkte verantwoording van het groepsrisico nodig. Die kan in de vorm van de bijgevoegde voorbeeldtekst worden opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan. Het verplichte wettelijke advies van de VNOG kan hierin worden verwerkt.